

Z OSTATNIEJ CHWILI

Bezpieczeństwo energetyczne a prawa człowieka

Dialog amerykańsko-czeczeński

Fot. Paweł Kaczmarek

W dniu 4 sierpnia br. redakcja kwartalnika RUCIĄGI zorganizowała spotkanie prof. Jacka LUBECKIEGO, dyrektora Wydziału Studiów Międzynarodowych z Uniwersytetu Arkansas w Little Rock (USA) i jego studentami z Ilyas MUSAJEWEM, wiceministrem spraw zagranicznych emigracyjnego rządu Czeczenii, oraz profesorem Carlem Erikiem FOVERSKOV – z duńskiego Komitetu Helsińskiego i członkami Komitetu Polska-Czeczenia: Adamem Borowskim, Klarą Brodacką, Czesławem Seniuchem i Witoldem St. Michałowskim. Obszerna relacja z tej pierwszej amerykańsko-czeczeńskiej debaty zostanie opublikowana w najbliższym 46 numerze kwartalnika RUCIĄGI.

Reprezentując w wielu sprawach odmienne opinie, zebrani byli jednak zgodni, że podstawowym warunkiem zrównoważonego rozwoju globalnej gospodarki jest zapewnienie jej bezpieczeństwa energetycznego oraz respektowanie praw człowieka na obszarach, gdzie znajdują się złoża surowców energetycznych, na terytoriach, przez które przechodzą rurociągiowe magistrale ich przesyłu. Dlatego jest wysoce niepokojące:

- dalsze utrzymywanie kolonialnego statusu Kaukazu i Syberii;

- brak należytej dbałości o stan naturalnego środowiska w rejonach wydobywania ropy naftowej i rabunkowa gospodarka jej syberyjskimi zasobami;

- ignorowanie faktu, że na w/w obszarze zamieszkują narody głównie należące do altajskiej grupy językowej tj. Turcy, Azerowie, Kumycy, Tatarzy, Baszkirowie, Uzbegy, Ujgurzy, Kazachowie, Turkmeni, Tuwińcy, Jakuci, Buriaci i inni. Posiadają dłuższą niż Słowianie tradycję cywilizacyjną. Łącznie liczą ca 200 mln obywateli coraz mocniej domagających się pełni praw narodowych;

- programy nauczania historii młodzieży w Chinach, z których wynika że południe Syberii przez blisko dwa tysiące lat była integralną częścią ich kraju. Rozwiązaniem narastającego konfliktu jest powstanie na tym obszarze demokratycznych respektujących prawa człowieka państw. Wzorem mogłaby być Republika Dalekiego Wschodu, która istniała w latach 1920-1922;

- rozprzestrzenianie się radykalnej wersji islamu zyskującej coraz więcej zwolenników wśród młodego pokolenia narodów, których stopa życiowa jest obecnie dużo niższa niż za czasów ZSRR;

- zbliżający się kres ery ropy naftowej, co w konsekwencji spowodować musi trudności w bilansowaniu budżetu Rosji i towarzyszące mu konflikty;

- ustanowienie rozkazem nr 109 z 6 lipca br Prezydenta Czeczenii, frontów uralskiego i nadwołżańskiego co może spowodować poważne trudności w zachowaniu ciągłości dostaw ropy naftowej i gazu zarówno do systemu rurociągów DRUŻBA jak i portu w Murmańsku oraz sprawne funkcjonowanie Gazociągu Jamalskiego.

Biorąc powyższe pod uwagę apeluje się do rządów Stanów Zjednoczonych i Federacji Rosyjskiej o wprowadzenie międzynarodowych sił pokojowych do Czeczenii, celem położenia kresu wielu przypadkom ludobójstwa, jakie mają w tym kraju miejsce. Tylko takie rozwiązanie umożliwi eksploatację złóż ropy naftowej i gazu w basenie Morza Kaspijskiego, którego znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego krajów UE trudno przecenić.

M.B.